

ฎีกาตัดสินเกี่ยวกับปัญหาข้อกฎหมาย

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 3462/2567

พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการสูงสุด
พระ ม. กับพวก

โจทก์
จำเลย

ป.วิ.อ. มาตรา 120, 158

พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 6, 15 วรรคหนึ่ง, 15 วรรคสาม

แม้การพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบจะใช้ระบบไต่สวน ซึ่งศาลมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงได้เอง แต่กรณียังคงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งตาม ป.วิ.อ. มาตรา 120 ที่นำมาใช้บังคับแก่คดีนี้ด้วยตามมาตรา 6 แห่ง พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 บัญญัติว่า "ห้ามมิให้อัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาล โดยมีได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน" ดังนี้ ถ้าพนักงานอัยการฟ้องคดีโดยมิได้มีการสอบสวนก่อนหรือมีการสอบสวนแล้ว แต่การสอบสวนไม่ชอบ ซึ่งต้องถือว่าไม่มีการสอบสวนเช่นกัน การฟ้องยอมไม่ชอบด้วยกฎหมายเพราะพนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้อง และตาม พ.ร.บ.วิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือมีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 158 แห่ง ป.วิ.อ. มีข้อความที่เป็นการกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำความผิดพร้อมทั้งชี้ช่องพยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้" และวรรคสาม บัญญัติว่า "กรณีที่ศาลเห็นว่าฟ้องไม่ถูกต้อง ให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง" ดังนี้ การที่ศาลจะสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องตามบทบัญญัติดังกล่าวได้นั้น ฟ้องเดิมจะต้องเป็นฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว เพียงแต่เป็นกรณีที่ฟ้องเดิมไม่สมบูรณ์โดยไม่ได้รับบรรยายคำฟ้องให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น

เมื่อความผิดมูลฐานตามฟ้องเดิมและที่ขอแก้ฟ้องต่างกรรมต่างวาระกัน กรณีจึงเป็นการแก้ไขข้อเท็จจริงอันเป็นพฤติการณ์แห่งคดีในส่วนความผิดมูลฐานที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของความผิดฐานฟอกเงิน ซึ่งเป็นสาระสำคัญแก่คดี หาใช่เป็นเพียงการแก้ไขรายละเอียดเพียงบางส่วน ซึ่งต้องแถลงในฟ้องให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริง แม้โจทก์จะมีคำสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม จากนั้นจึงขอแก้ฟ้องเข้ามาภายหลัง แต่เป็นการสอบสวนเพิ่มเติมหลังจากฟ้อง และโดยเฉพาะเมื่อข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดนั้นมิใช่เรื่องที่เกี่ยวข้องเนื่องเชื่อมโยงกับการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการซึ่งเป็นความผิดมูลฐานอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของความผิดฐานฟอกเงินตามที่ได้มีการสอบสวนมาแต่แรก กรณีไม่อาจถือได้ว่าการกระทำความผิดตามที่โจทก์ขอแก้ฟ้องนั้นได้ผ่านกระบวนการสอบสวนตามขั้นตอนของกฎหมายมาโดยชอบก่อนฟ้องคดีแล้ว เมื่อมิได้มีการสอบสวนในความผิดที่แก้ฟ้องมาโดยชอบ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้องและกรณีหาใช่เรื่องที่ศาลมีอำนาจอนุญาตให้โจทก์แก้ฟ้องได้

โจทก์ฟ้องและแก้ฟ้องขอให้ลงโทษจำเลยทั้งสามตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3, 5, 10, 60 พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ พ.ศ. 2505 มาตรา 23, 45 ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83, 91 นับโทษจำคุกของจำเลยที่ 2 และที่ 3 ในคดีนี้ต่อจากโทษของจำเลยที่ 4 และจำเลยที่ 7 ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ อท.197/2561 ของศาลชั้นต้น ตามลำดับ

จำเลยทั้งสามให้การปฏิเสธ แต่จำเลยที่ 2 และที่ 3 รับว่าเป็นบุคคลคนเดียวกับจำเลยที่ 4 และที่ 7 ตามลำดับ ในคดีที่ โจทก์ขอให้นับโทษต่อ

ศาลชั้นต้นพิพากษาว่า จำเลยที่ 1 และที่ 2 มีความผิดตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 5 (3), 60 ประกอบประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 83 จำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นเจ้าพนักงานกระทำความผิดฐาน ฟอกเงินต้องระวางโทษเป็นสองเท่าของความผิดนั้น ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 10 วรรคหนึ่ง การกระทำของจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นความผิดหลายกรรมต่างกัน ให้ลงโทษทุกกรรมเป็นกระทงความผิดไปตาม ประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 91 จำคุกจำเลยที่ 1 และที่ 2 คนละกระทงละ 2 ปี และปรับคนละกระทงละ 42,000 บาท รวม 6 กระทง ทางนำสืบของจำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นประโยชน์แก่การพิจารณา มีเหตุบรรเทาโทษ ลดโทษให้คนละกระทงละหนึ่งในสาม ตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 78 คงจำคุกคนละกระทงละ 1 ปี 4 เดือน และปรับคนละกระทงละ 28,000 บาท รวม 6 กระทง เป็นจำคุกคนละ 6 ปี 24 เดือน และปรับคนละ 168,000 บาท จำเลยที่ 1 และที่ 2 เป็นพระภิกษุผู้ประพฤติปฏิบัติตนอยู่ใน พระธรรมวินัย เมื่อไม่ปรากฏว่าเคยได้รับโทษจำคุกมาก่อน โทษจำคุกจึงให้การลงโทษไว้มีกำหนดคนละ 1 ปี ตามประมวล กฎหมายอาญา มาตรา 56 (ที่แก้ไขใหม่) ไม่ชำระค่าปรับให้จัดการตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 29, 30 (ที่แก้ไขใหม่) ส่วน ที่โจทก์ขอให้นับโทษจำคุกของจำเลยที่ 2 ต่อจากโทษจำเลยที่ 4 ในคดีหมายเลขดำที่ อท.197/2561 ของศาลชั้นต้น นั้น เนื่องจาก คดีนี้ศาลรอการลงโทษจำเลยที่ 2 จึงไม่อาจนับโทษต่อได้ ให้ยกคำขอในส่วนนี้ และยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 3

จำเลยที่ 1 และที่ 2 อุทธรณ์

ศาลอุทธรณ์แผนกคดีทุจริตและประพฤติมิชอบพิพากษาแก้เป็นว่า ให้ยกฟ้องโจทก์สำหรับจำเลยที่ 1 และที่ 2 เสียด้วย นอกจากที่แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น

โจทก์ฎีกา โดยได้รับอนุญาตจากศาลฎีกา

ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาข้อกฎหมายต้องวินิจฉัยตามฎีกาของโจทก์ว่า โจทก์มีอำนาจฟ้องหรือไม่ ศาลฎีกาโดยมติ ที่ประชุมใหญ่ เห็นว่า แม้การพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบจะใช้ระบบไต่สวนซึ่งศาลมีอำนาจแสวงหาข้อเท็จจริงได้เอง แต่ กรณียังคงต้องอยู่ภายใต้บังคับแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ซึ่งตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 120 ที่นำมาใช้บังคับแก้คดีนี้ด้วยตามมาตรา 6 แห่งพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 บัญญัติว่า "ห้ามมิให้อัยการยื่นฟ้องคดีใดต่อศาล โดยมีได้มีการสอบสวนในความผิดนั้นก่อน" ดังนี้ ถ้าพนักงานอัยการฟ้องคดีโดย มิได้มีการสอบสวนก่อน หรือมีการสอบสวนแล้ว แต่การสอบสวนไม่ชอบ ซึ่งต้องถือว่าไม่มีการสอบสวนเช่นกัน การฟ้องย่อมไม่ ชอบด้วยกฎหมายเพราะพนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้อง และตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 15 วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า "ฟ้องต้องทำเป็นหนังสือมีข้อความตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา 158 แห่งประมวลกฎหมายวิธี พิจารณาความอาญา มีข้อความที่เป็นการกล่าวหาเกี่ยวกับการกระทำความผิดคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ และต้องระบุ พฤติการณ์ที่กล่าวหาว่ากระทำความผิดพร้อมทั้งชี้ช่องพยานหลักฐานให้ชัดเจนเพียงพอที่จะดำเนินกระบวนการพิจารณาต่อไปได้" และวรรคสาม บัญญัติว่า "กรณีที่ศาลเห็นว่าฟ้องไม่ถูกต้อง ให้ศาลมีคำสั่งให้โจทก์แก้ฟ้องให้ถูกต้อง" ดังนี้ การที่ศาลจะสั่งให้โจทก์ แก้ฟ้องตามบทบัญญัติดังกล่าวได้นั้น ฟ้องเดิมจะต้องเป็นฟ้องที่ชอบด้วยกฎหมายอยู่แล้ว เพียงแต่เป็นกรณีที่ฟ้องเดิมไม่สมบูรณ์ โดยไม่ได้บรรยายคำฟ้องให้ครบถ้วนตามหลักเกณฑ์ที่กฎหมายกำหนดไว้เท่านั้น คดีนี้เดิมโจทก์บรรยายฟ้องโดยกล่าวหาว่า ใน ปีงบประมาณ 2557 นายพรรัตน์ ผู้อำนวยการสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติในขณะนั้นกับเจ้าหน้าที่ผู้ใต้บังคับบัญชา รวม 5 คน ได้ร่วมกันปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบในการทำเรื่องอนุมัติเบิกจ่ายเงินงบประมาณสนับสนุนการจัดการ ศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จำนวน 72,000,000 บาท ให้แก่วัดต่าง ๆ รวมทั้งวัด ส. ซึ่งเป็นวัดที่ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณ 10,000,000 บาท อันมิชอบด้วยหน้าที่โดยทุจริต เพื่อให้เกิดความเสียหายแก่สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ โดย

วัดที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่จะได้รับจัดสรรเงินงบประมาณดังกล่าวจะต้องเป็นวัดที่มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา แต่
วัด ส. ไม่มีโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา จึงไม่มีสิทธิได้รับเงินงบประมาณดังกล่าว การที่สำนักงานพระพุทธ
ศาสนาแห่งชาติอนุมัติจ่ายเงินงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ให้แก่วัด ส. จำนวน
10,000,000 บาท โดยโอนเข้าบัญชีธนาคาร ก. ประเภทบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ เลขที่ 051-0-08xxx-x ชื่อบัญชีวัด ส. (เพื่อการ
พัฒนา) เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2558 จึงเป็นการอนุมัติจัดสรรเงินงบประมาณโดยมิชอบด้วยระเบียบและกฎหมาย เป็นการกระทำ
ความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการตามประมวลกฎหมายอาญา หรือความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือทุจริตต่อหน้าที่ตามกฎหมาย
อื่น ซึ่งเป็นความผิดมูลฐานตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 3 (5) หลังจากนั้นจำเลย
ทั้งสามร่วมกันกระทำการฟอกเงิน โดยจำเลยที่ 1 และที่ 2 ทำหนังสือมอบอำนาจให้จำเลยที่ 3 เบิกถอนเงินงบประมาณดังกล่าว
ออกจากบัญชีเงินฝาก รวม 6 ครั้ง เมื่อวันที่ 30 มีนาคม 2558 จำนวน 700,000 บาท เมื่อวันที่ 2 เมษายน 2558 จำนวน
3,000,000 บาท เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2558 จำนวน 3,400,000 บาท เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2558 จำนวน 100,000 บาท เมื่อวันที่
11 กันยายน 2558 จำนวน 3,000,000 บาท และเมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2558 จำนวน 4,000,000 บาท ซึ่งเป็นเงินหรือ
ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิดมูลฐานไปใช้จ่ายเป็นประโยชน์ส่วนตัว โดยจำเลยทั้งสามทราบดีอยู่แล้วว่าเงินจำนวนดัง
กล่าวเป็นเงินงบประมาณแผ่นดินที่อนุมัติเพื่อนำไปใช้สนับสนุนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และเป็นเงิน
หรือทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดที่ได้มาจากการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ อันเป็นการร่วมกันโอน รับ
โอนทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิดมูลฐาน เพื่อชุกซ่อนหรือปกปิดแหล่งที่มาของทรัพย์สินนั้น หรือกระทำความผิดประการใด
ๆ เพื่อปกปิดหรืออำพรางลักษณะที่แท้จริง การได้มา การโอน การได้สิทธิใด ๆ ซึ่งทรัพย์สินที่เกี่ยวกับการกระทำความผิด จำเลย
ทั้งสามได้รับสำเนาคำฟ้องแล้วยื่นคำให้การปฏิเสธต่อศาลเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2561 มีใจความสรุปได้ว่า ปึงงบประมาณ 2557 วัด
ส. ไม่ได้ยื่นขอรับเงินสนับสนุนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา และไม่เคยได้รับเงินงบประมาณดังกล่าวตาม
ที่โจทก์ฟ้อง รวมทั้งไม่มีการนำเช็คธนาคาร ก. เลขที่ 040xxxx จำนวนเงิน 10,000,000 บาท ของสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่ง
ชาติเข้าบัญชีเงินฝากของวัด ส. แต่วัด ส. เคยยื่นขอรับเงินอุดหนุนเพื่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการเผยแผ่กิจการ
พระพุทธศาสนาที่รวมถึงการบูรณะปฏิสังขรณ์สถานที่ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเผยแผ่พระพุทธศาสนา บัญชีเงินฝากของวัด ส.
ตามฟ้องเป็นบัญชีที่เปิดไว้เฉพาะรับเงินอุดหนุนประเภทเพื่อการพัฒนาคุณธรรม จริยธรรมและเผยแผ่กิจการพระพุทธศาสนา
เท่านั้น เงินงบประมาณ 10,000,000 บาท ที่มีการโอนเข้าบัญชีเงินฝากของวัด ส. เมื่อวันที่ 27 มีนาคม 2558 สืบเนื่องมาจากวัด
ส. ได้ทำหนังสือขอรับเงินอุดหนุนเพื่อการส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรมและการเผยแผ่พระพุทธศาสนา ตามหนังสือขอรับเงิน
อุดหนุนฉบับลงวันที่ 24 มีนาคม 2558 ซึ่งเป็นการขอในปีงบประมาณ 2558 ไม่ใช่เงินอุดหนุนเพื่อสนับสนุนการจัดการศึกษาพระ
ปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2557 ตามที่โจทก์ฟ้อง การที่จำเลยที่ 1 และที่ 2 เบิกถอนเงินจากบัญชีเงิน
ฝากของวัดเป็นการนำไปใช้เพื่อพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาในด้านต่าง ๆ ไม่ใช่เป็นการฟอกเงินตามที่โจทก์ฟ้อง หลังจากนั้น
เมื่อถึงวันนัดตรวจพยานหลักฐานครั้งที่ 2 ปรากฏข้อเท็จจริงตามเอกสารท้ายคำร้องขอเลื่อนคดีของโจทก์ฉบับลงวันที่ 16
พฤศจิกายน 2561 ว่า เมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2561 โจทก์มีหนังสือด่วนที่สุดที่ อส 0049.4/452 ถึงผู้บังคับการปราบปราม แจ้ง
ว่า รายละเอียดข้อเท็จจริงในสำนวนการสอบสวนคดีนี้มีความบกพร่อง ขอให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมใน
ประเด็นว่า เหตุใดจึงเกิดความผิดพลาดในการนำเช็คผิดฉบับ ผิดโครงการ ผิดปีงบประมาณมาเป็นมูลเหตุในการดำเนินคดีนี้ ให้
ทำการสอบสวนผู้กล่าวหาและพยานบุคคลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การ
ส่งจ่ายเงินงบประมาณตามโครงการเงินอุดหนุน โครงการศูนย์กลางการเผยแผ่กิจการพระพุทธศาสนา เมื่อทำการสอบสวนได้ข้อ
เท็จจริงใหม่เป็นยุติแล้วให้แจ้งข้อเท็จจริงและข้อกล่าวหาแก่ผู้ต้องหาทั้งสาม และสอบคำให้การของผู้ต้องหาทั้งสามให้ถูกต้องตาม
กฎหมาย ต่อมาเมื่อวันที่ 8 มกราคม 2562 โจทก์ยื่นคำร้องขอแก้ฟ้องว่า โจทก์ให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติมแล้ว
ปรากฏข้อเท็จจริงว่ามีข้อผิดพลาดอันเป็นรายละเอียดเพียงบางส่วนซึ่งต้องแปลงในคำฟ้อง จำเป็นต้องขอแก้ฟ้องให้ถูกต้องตามข้อ
เท็จจริง ซึ่งไม่ทำให้จำเลยทั้งสามเสียเปรียบและหลงต่อสู่ ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์แก้ฟ้องได้ โดยเห็นว่า เป็นการแก้ไข

เพิ่มเติมรายละเอียดซึ่งมิได้กล่าวไว้ในฟ้อง ถือว่ามีเหตุอันควร โดยให้โจทก์ทำคำฟ้องฉบับใหม่มายื่นแทนฉบับเดิม โจทก์ยื่นคำฟ้องฉบับใหม่ลงวันที่ 24 มกราคม 2562 โดยมีการแก้ฟ้องหลายแห่งรวมทั้งแก้ฟ้องในส่วนของผู้กระทำความผิดมูลฐานจากนายพรรัตน์กับพวกรวม 5 คน เป็นนายพนม กับพวกรวม 4 คน แก้ฟ้องเกี่ยวกับพฤติการณ์อันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการจากเดิมที่บรรยายฟ้องว่า นายพรรัตน์กับพวกปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบและโดยทุจริตในการทำเรื่องอนุมัติเบิกจ่ายเงินงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2557 เป็นว่า นายพนมกับพวกได้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการในการอนุมัติเงินงบประมาณโครงการเงินอุดหนุนโครงการศูนย์กลางการเผยแผ่กิจการพระพุทธศาสนา ประจำปีงบประมาณ 2558 และแก้ฟ้องเกี่ยวกับหมายเลขเช็คซึ่งในสำนวนการสอบสวนเดิมระบุว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสั่งจ่ายเงินงบประมาณสนับสนุนการจัดการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาให้แก่วัด ส. เป็นเช็คธนาคาร ก. เลขที่ 040xxxx เป็นว่า สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติสั่งจ่ายเงินงบประมาณโครงการเงินอุดหนุนโครงการศูนย์กลางการเผยแผ่กิจการพระพุทธศาสนาให้แก่วัด ส. ประจำปีงบประมาณ 2558 เป็นเช็คธนาคาร ก. เลขที่ 1002xxxx หลังจากจำเลยทั้งสามได้รับสำเนาคำฟ้องฉบับใหม่แล้วได้ยื่นคำให้การฉบับใหม่คัดค้านการขอแก้ฟ้องของโจทก์ว่าการขอแก้ฟ้องของโจทก์และคำสั่งศาลที่อนุญาตให้โจทก์แก้ฟ้องไม่ชอบด้วยบทบัญญัติของกฎหมาย ตามพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 ประกอบประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 161 เป็นการแก้ฟ้องที่ทำให้จำเลยทั้งสามเสียเปรียบ โดยข้อเท็จจริงปรากฏว่า เดิมร้อยเอกวิกร นักสืบสวนสอบสวนชำนาญการ สังกัดกองกฎหมายสำนักงานป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ซึ่งได้รับมอบหมายจากเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ได้ร้องทุกข์กล่าวโทษต่อพนักงานสอบสวนกองบังคับการปราบปรามให้ดำเนินคดีแก่จำเลยทั้งสามในความผิดฐานฟอกเงินตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน พ.ศ. 2542 มาตรา 5 (1) และ (2) โดยอ้างถึงการกระทำอันเป็นความผิดมูลฐานว่า นายพรรัตน์กับพวกรวม 5 คน ได้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการโดยร่วมกันอนุมัติเบิกจ่ายเงินงบประมาณสนับสนุนการจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประจำปีงบประมาณ 2557 ให้แก่วัด ส. จำนวน 10,000,000 บาท เป็นเช็คธนาคาร ก. เลขที่ 040xxxx โดยไม่ชอบ โดยไม่ปรากฏว่ามีการอ้างถึงการกระทำที่เป็นความผิดมูลฐานของนายพนมกับพวกที่ได้ร่วมกันอนุมัติเงินงบประมาณโครงการเงินอุดหนุนโครงการศูนย์กลางการเผยแผ่กิจการพระพุทธศาสนาประจำปีงบประมาณ 2558 แต่อย่างไรก็ดี กรณีเพ็ญจะมีการร้องทุกข์กล่าวโทษ แจ้งข้อหา และสอบสวนรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับการอนุมัติเงินงบประมาณโครงการเงินอุดหนุนโครงการศูนย์กลางการเผยแผ่กิจการพระพุทธศาสนา ประจำปีงบประมาณ 2558 ในภายหลัง หลังจากโจทก์ยื่นฟ้องจำเลยทั้งสามเป็นคดีนี้และจำเลยทั้งสามยื่นคำให้การปฏิเสธฟ้องโจทก์แล้ว ข้อที่โจทก์ขอแก้ฟ้องในส่วนความผิดมูลฐานโดยเปลี่ยนตัวผู้กระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการจากนายพรรัตน์กับพวกเป็นนายพนมกับพวกและในส่วนพฤติการณ์การกระทำความผิดว่า มีการทุจริตอนุมัติเงินงบประมาณโครงการเงินอุดหนุนโครงการศูนย์กลางการเผยแผ่กิจการพระพุทธศาสนาไม่ใช้การอนุมัติเงินงบประมาณสนับสนุนการจัดการการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาซึ่งเป็นเงินงบประมาณคณะโครงการกัน และคณะปีงบประมาณ ทั้งเช็คที่สั่งจ่ายโอนเข้าบัญชีเงินฝากของวัด ส. ก็เป็นคณะฉบับกัน ความผิดมูลฐานตามฟ้องเดิมและที่ขอแก้ฟ้องจึงต่างกรรมต่างวาระกัน กรณีจึงเป็นการแก้ไขข้อเท็จจริงอันเป็นพฤติการณ์แห่งคดีในส่วนความผิดมูลฐานที่เป็นองค์ประกอบสำคัญของความผิดฐานฟอกเงิน ซึ่งเป็นสาระสำคัญแก่คดี หากใช้เป็นเพียงการแก้ไขรายละเอียดเพียงบางส่วน ซึ่งต้องแถลงในฟ้องให้ถูกต้องตามข้อเท็จจริงดังที่โจทก์อ้างมาในคำร้องขอแก้ฟ้องไม่ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์แก้ฟ้องจึงไม่ถูกต้อง แม้โจทก์จะมีคำสั่งให้พนักงานสอบสวนทำการสอบสวนเพิ่มเติม จากนั้นจึงขอแก้ฟ้องเข้ามาภายหลัง แต่เป็นการสอบสวนเพิ่มเติมหลังจากฟ้อง และโดยเฉพาะเมื่อข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำของนายพนมกับพวก กรณีอนุมัติเงินงบประมาณโครงการเงินอุดหนุนโครงการศูนย์กลางการเผยแผ่กิจการพระพุทธศาสนานั้นมิใช่เรื่องที่เกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับการกระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการของนายพรรัตน์กับพวกซึ่งเป็นความผิดมูลฐานอันเป็นองค์ประกอบสำคัญของความผิดฐานฟอกเงินตามที่ได้มีการสอบสวนมาแต่แรก โดยมีพฤติการณ์การกระทำความผิดที่แตกต่างกันดังกล่าวมาข้างต้น การสอบสวนเพิ่มเติมจึงไม่ชอบด้วยประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา 143 วรรคสอง (ก)

ประกอบพระราชบัญญัติวิธีพิจารณาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบ พ.ศ. 2559 มาตรา 6 วรรคหนึ่ง กรณีไม่อาจถือได้ว่าการกระทำ ความผิดตามที่โจทก์ขอแก้ฟ้องนั้นได้ผ่านกระบวนการสอบสวนตามขั้นตอนของกฎหมายมาโดยชอบก่อนฟ้องคดีแล้ว เมื่อมิได้มีการสอบสวนในความผิดที่แก้ฟ้องมาโดยชอบ โจทก์จึงไม่มีอำนาจฟ้อง และกรณีหาใช่เรื่องที่ศาลมีอำนาจอนุญาตให้โจทก์แก้ฟ้อง ได้ดังที่โจทก์ฎีกาไม่ ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษายกฟ้องโจทก์มานั้นชอบแล้ว ฎีกาโจทก์ฟังไม่ขึ้น

พืพำกษำยััน

(นวลทิพย์ จัตรชัยสกุล-ธนาคม ลิ้มภักดี-อภิชาติ ภมรบุตร)

ศาลอาญาคดีทุจริตและประพฤติมิชอบกลาง - นางเนตินาฏ คงทอง ธรรม์ญาณเนตร์

ศาลอุทธรณ์ - นายสมคิด แสงธรรม

แหล่งที่มา

กองผู้ช่วยผู้พิพากษาศาลฎีกา

แผนก

หมายเลขคดีแดงศาลชั้นต้น

หมายเหตุ